

Андриј Љупка и Радмила Гикић Петровић

ПОЕЗИЈА ЈЕ ПОКРЕТ У МРАКУ

Андриј Љупка (1987), украјински песник, романсијер, приповедач и есејист. Завршио је Војну школу у Мукачеву, украјинску филологију на Универзитету у Ужгороду и балканске студије на Универзитету у Варшави. Објавио је књиге песама: *Осам месеци шизофреније* (2007), *Тероризам* (2009) и *40 долара и најојница* (2012); књиге прича: *Убица* (2012) и *Соба за шуу* (2016); књиге есеја: *Сјавати са женом* (2014), *Носјалџија* (2017) и *У њошрази за варварима* (путописни есеји о Балкану, 2019); романе: *Карбид* (2015), *Твој олед*, *Го-Го-сан* (2018) и *Мали украјински роман* (2020).

Роман *Карбид* увршћен је међу пет најбољих украјинских књига године по избору ВВС Украјине, док је пољско издање било у најужем избору за Средњоевропску књижевну награду „Ангелус” 2017. *Карбид* је објављен у Великој Британији, Пољској и Словенији.

Добитник је Награде „Деби” (2007) и „Кијевски ловор” (2011), као и Награде фондације Коваљев (САД) и Награде „Шевелов” за најбољу књигу есеја објављену у Украјини 2017.

Превођен је на енглески, немачки, пољски, словеначки и српски језик. Организатор је и уредник два међународна песничка фестивала у Украјини. Члан је Украјинског ПЕН центра. Живи у Ужгороду.

Радмила Гикић Петровић: У роману *Карбид* Ваш јунак каже да „овде једноставно нема сећања”. И у другој причи, њод насловом „Једна ноћ возом и неколико сајти аушобусом”, њишеће: „Од маме му је остјао само њрћасти нос и име, јер је она хџјела да се син зове Андриј.” Каква

Фотографија: Насџасја Теликова

су Ваша сећања на деџињсџво и одрастјање?

Андриј Љупка: Моје детињство је пало у деведесете. Рођен сам 1987, само неколико година пре пада Совјетског Савеза. Зато се не сећам Совјетског Савеза, нити се сећам пионирства или комунизма. Али сећам се времена колапса после пада Совјетског Савеза, када није било скоро ничега, а тотална инфлација и незапосленост су веома отежавали живот. С једне стране, то је врло тешко, јер нисам имао ово што данас имају моја деца. Неке шарене играчке или укусне чоколадице. Али, с друге стране, живот у то време, за дете у малом граду, био је пун авантура. И много сам ишао у природу, у шуму, брао печурке, ловио рибу.

Пењали смо се на дрвеће и проводили много времена на свежем ваздуху. Сада тога нема. Чини ми се да је то проблем савремене деце. Пошто нисмо нигде путовали, никуда нисмо ишли из мог малог града, много сам читао. Читање је за мене било бекство од тешке стварности деведесетих. Читање ме је научило да сањам, да правим планове. Захваљујући читању, развијала ми се машта. У тим тешким годинама детињства постао сам ово што сам данас.

Р. Г. П.: *У књизи њрича Соба за тугу (2016) и њричи „Жена и шибице” њишеће о жени која је Вашем јунаку „грасѡично ѡромијенила живоѡ”, а била је „арисѡ-крајска љеѡѡа”. Узјави захвалносѡи кажеће да се „ова збирка у ѡринцију може назвати романом, али за њеноѡ главноѡ јунака смаѡрам самоћу”. Како доживљавате самоћу?*

А. Љ.: Усамљеност је најбоље време за мене, зато што је то време насамо са самим собом, време за размишљање и плодан рад. Ако желим да напишем роман или имам неки важан посао, важно ми је да се изолујем од свих и будем сам. Усамљеност за мене, за особу која... води прилично активан живот, има десетине наступа у Украјини и иностранству годишње. Усамљеност је за мене одређена врста испуњења. Ово је време када пуним своје батерије као *power bank*. Зато стварно волим то време када сам сâм. Иако га је све мање у мом животу, јер сам сада отац двоје мале деце, имам породицу, и не живим сам као некада. Осим тога, током рата сам се активно бавио и волонтирањем. И сходно томе, потребно ми је све слободно време које сам раније могао да посветим себи.

Р. Г. П.: *Да ли сваки добар ѡисац ѡпреба да ѡонуди једну широку романескну слику свеѡа?*

А. Љ.: Не, мислим да не треба сваки писац да пише романе. И, на пример, не верујем да је роман највиши облик књижевности. За мене је најбоља књижевност поезија. Јер поезија разуме. Поезија развија језик. Поезија је покрет у мраку, пипање, кад ништа не видимо већ можемо само да пипамо. И тако се развија језик. У прози ми се чини да је најбољи жанр приповетка, јер у краткој причи можете испричати колико и у роману. Али ово је накит, филигрански облик. Веома софистицирано. А постизање мајсторства у томе је висок показатељ. И пишем романе да бих сазнао како се завршавају. По правилу измишљавам радњу тако да имам хероја у глави, имам почетак приче, али не знам крај. И зато пишем дугачак роман да сазнам шта му се десило поред ових ликова.

Р. Г. П.: *Да ли је ѡрича “Tender is the Day” ѡарафраза наслова романа Френсиса Скоѡа Фицѡералда Tender is the Night, инѡирирана живоѡом јунака Ричарда Дика Дајвера, ѡачније, самоѡ Ф. С. Фицѡералда?*

А. Љ.: Чини ми се да је прилично штетно да писац одговара на конкретна питања о својим делима. Јер читалац мора бити коаутор. То је креативан процес, а читалац може да дешифрује како му одговара. Дакле, ако сте прочитали ову причу и помислили да се ради о Ричарду Дајверу, у праву сте. Али нећу Вам рећи да ли сам тако мислио.

Р. Г. П.: *У ѡричи „Крунисање” има занимљива консѡѡѡација: „Нема ниѡѡа*

јоре нејо биши шако близу њријестіола – али не и на њему!”

А. Љ.: Да, мислим да је то врло занимљив облик мучења. И увек ми је било жао краљевске породице, оних који немају право на крунисање, јер им се живот мења, они не припадају себи него круни, а притом немају стварну моћ и реалне перспективе. А ово је ситуација у којој си талац. И врло често се ради о драматичној психолошкој ситуацији, као што смо видели, уосталом, чак и у енглеској краљевској породици, за разводе, издаје и проблеме који постоје. Јер бити близу сјаја круне, у близини њене магнетне привлачности, а истовремено немати шансу да је ставите на главу, велико је мучење.

Постоје одређена питања на која никада нећемо наћи одговоре. Штавише, ови одговори се могу променити у различитим периодима живота. Кад сам имао двадесет година, био сам млади бoемски песник, данас сам ожењен мушкарац од тридесет пет година. То су две потпуно различите особе, које на другачији начин виде смисао живота и смисао одговорности, смисао морала, културе и тако даље. Зато се развијамо, и зато је занимљиво живети, јер у сваком дану нашег живота постоји неко ново знање које можемо поново открити и научити.

Р. Г. П.: *Ваш јунак се зајишао да ли њосіоји Боі, кад је у свешу шоліко ѡаішње и зла, и зашіо ѡоклања више іодина живоша зликовцима, убицама, неіо ѡошіенім и добрим људима. Међушім, каква су Ваша сећања на фрушкојорске манастире? Ко је све осликавао фреске, да ли су шу радили и украјински иконојисци Јов Васиљевић и Василиј Романович?*

А. Љ.: За мене је Фрушка гора магично место, једно од мојих омиљених места на европском континент, премда себе сматрам атеистом и равнодушним према верским питањима. Но ово је место високе концентрације културе и историје, и оно је на размеђи културе, историје, великих цивилизацијских битака које су се водиле у Европи, на југу Европе, на Балкану. Ту се могу пратити сви ови утицаји. За мене Фрушка гора није музеј на отвореном. На Фрушкој гори можете сами да проверите и уверите се у знања које сте некада стекли у књигама, и поставите себи нека нова питања, изложите нове хипотезе, а затим, дискутујући о томе, и попијете дивно фрушкогорско вино док гледате на Дунав. То је магично место које много волим и сањам да се тамо вратим.

Р. Г. П.: *Да ли се може „шуђа срећа ѡрисвојіши”?*

А. Љ.: Ово је веома филозофско питање. Мислим да је потребно или поставити питање конкретније, или одговорити на врло теоријски начин.

Р. Г. П.: *Објавили сіе неколіко књиіа ѡоезіје. Да ли се за све добре ѡеснике може рећи да је њихова најбоља књиіа ѡесамa била она ѡрва, да се касније само ѡонавља?*

А. Љ.: Да, чини ми се да, кад је реч о томе, поготово у мом случају, онда је прва збирка песама била најбоља. А зашто је тако? Одговор је врло једноставан. Ствар је у томе што сам прву збирку написао не као збирку песама, не као књигу, не као литературу, већ је то био начин самотерапије, психолошка помоћ самоме себи. Збирку сам писао само за себе и нисам имао амбиције и снове да

једног дана постане књига. Стога је најискренија, најстварнија. Све следеће су већ литерарне и самим тим слабије.

Р. Г. П.: *Рециите нам нешто о етничкој групи украјинској народа Хуцули – са самосвојном културом, који живе на Закарпатју и у Буковини, уз границу с Румунијом?*

А. Љ.: Хуцули су изузетно интересантни људи, веома талентовани. Њихов допринос украјинској култури је врло велики. То је таква мањина, етничка група која је веома позната у Украјини. Они су харизматична група, различита од других, имају своју филозофију, материјални културни живот, па чак и антропологију. Они су, као и сви горштакци, суров народ, који посебно оштро осећа и разуме правду. То је народ који је нашој култури дао много мистицизма, нешто слично шаманизму. Етничка група, да кажемо, која је донедавно могла да се радује и пева и весели се на сахранама, јер се веровало да је прелазак на онај свет најбоља фаза у животу човека. То су људи који су могли да разговарају за Божић с домаћим животињама и веровали су у дубоку повезаност човека с околном природом.

Р. Г. П.: *По причи „Краљица Рама”, насталој према истинишом ужгородском догађају, снимљен је крајки филм. Јесте ли били задовољни?*

А. Љ.: Заиста, снимљен је кратки филм по причи о краљици Рами. Можете га гледати на Јутјубу с енглеским титловима. Да ли сам задовољан? Задовољан сам јер је заинтересовао редитеља, заинтересовао глумце. Али да ли сам ову врста филма замишљао када сам писао причу? Баш и не. Ствар је у томе што

када неко прочита ову причу, онда он замишља њену радњу, замишља ликове и постаје, нехотице, редитељ. Сам то режира. А ова слика, коју је редитељ смио у филму, само је једна од могућих. У мојој глави је било другачије. Али зато је креативност богатство, јер нам пружа толико различитих могућности.

Р. Г. П.: *Карбид је трајични доживљај једној доброј и љеменишој човека, али и чиставе банде луијежа који су желели да пређу границу у њихлеи – а отерали су јунака у њодземно царство сенки. Међушим, 19. 7. 2012. Ројшер је уистину извеситио да је Словачка влада издала званично саопштење да је испод граничне линије Словачке и Украјине откривен тајни тунел са железничком пројом. Тунел је дужине седам фудбалских игралишта и у њему је пронађено преко два и по милиона кушија шверцованих цигарета. У полицији кажу да се тунел могао користити и за нелегално пребацивање људи... Да ли је то процес стварања мимезиса, односно, подражавања стварности?*

А. Љ.: Роман *Карбид* је уистину инспирисан догађајем који се одиграо у стварном животу, када је пронађен тајни тунел код Ужгорода, између Украјине и Словачке, испод границе, који се користио за транспорт кријумчарене робе. Помислио сам како би тунел могао бити одлична метафора за ову транзицију, ове наше жеље да будемо Европа, да се европеизујемо, што је на крају резултирало револуцијом достојанства, на Евромајдану.

Р. Г. П.: *Роман почиње реченицом: „Једном, у не тако далекој будућности, овде више неће бити никој.” Али, Тис, наставник историје, односно Карбид, са својом женом живи у месту Мегведов.*

Иронично, зар он није хтео нешто добро да уради за Украјину и њомине свом народу? С идејом да треба ићи управо тамо, њод земљу, и тамо њоиражити бољу будућност за свој несрећни народ! Да њосиане Подземна Украјина? Шта сад рећи о сну сјајања Украјине с Евројом?

А. Љ.: А касније се завршило ратом, јер Русија жели да нас спречи да одемо у Европу. Зато нас је напала, јер види да је овај пут Украјине у Европу неповратан. Стога мислим да сам овај роман написао у право време. Био је веома релевантан кад је изашао. И даље у њему можемо пронаћи дубока филозофска питања, колико нам је важна ова транзиција коју имамо, и како тражимо разне могућности да то убрзамо. Захваљујући херојству и успеху Оружаних снага Украјине, наш пут ка Европи је значајно убрзан. А сад је, из сна, из уметничке фикције, то већ постало стварност, кад је реч о преговорима, приступању. Јасно је да ће се тако наставити још неколико година, али пре две године нико у Европи није спомињао то да Украјина постане чланица Европске уније. Разговарали су о Западном Балкану, о неким нејасним перспективама, али Украјина није била на тој листи. Сада, међутим, захваљујући томе што смо успели да одбијемо грабежљиву руску војску, Украјина има реалних изгледа за чланство у ЕУ. И веома ми је драго што из идеје, из сна, из таквог идеала и фантазије, сад прелазимо на преговоре и практичне ствари.

Р. Г. П.: „Шта је требало Пушину да њочне с тим, зашто је одлучио да њобије хиљаде људи, а милионе да осуди на беду?“, размишљаће у једном интјервјуу.

А. Љ.: Постоји много верзија тога што се десило Путину. И, наравно, он је

грабежљивац са психолошким проблемима, траумама које вуче можда још из детињства, услед тога што је био невољен и зато све мрзи и жели свима да упропасти живот. Дефинитивно је тако, и случај је за разне психологе који то могу дешифровати. Али чини ми се да је његова главна грешка та што жели да прекине причу. Жели да заустави ток историје, а то је немогуће за човека. И Совјетски Савез се распао, јер нису сви у њему волели Русију и нису хтели да буду с њом. Сад хоће све то да врати силом, али људи су се много променили, народи су се променили. И са сваком деценијом утицај Русије слаби, а она постаје све смешнија и изолованија, као увређено дете. Путин жели да буде заустављен и, нажалост, стотине хиљада људи умире у том процесу. Русија их убија. Милиони људи морају да беже, њихове куће су спаљене. Али, ипак, овај процес се не може зауставити, јер таква је логика историје. Русија, као империја, мора да се распадне и сигуран сам да ће се то десити за нашег живота, у блиској будућности. Нико ово неће моћи да спречи, па ни потпуни психопата попут Путина.

Р. Г. П.: У фебруару 2022. године требало је да у Кијеву, у Дивљем њеатјру, буде изведена Ваша њредштва заснована на роману Карбид, а сукоби су трајали већ осам гоина.

А. Љ.: Да, заиста, 2021. године изведена је веома популарна позоришна представа по мом роману *Карбид* у Кијеву. Улазнице су биле распродате шест месеци унапред. Штавише, потписали смо уговор за снимање целовечерњег филма по том роману, али је, нажалост, рат зауставио овај процес. Зауставио се у фази проналажења новца,

јер целовечерњи филм кошта милионе гривни, а продуценти су тражили новац за то. Но верујем да ће једног дана тај филм бити снимљен и гледан.

Р. Г. П.: *Када сће у Америци ѓрегсћављали роман Карбид, мноћи су Вам ѓговорили да се ѓо може односићи и на њих, као да се радња дешава у Јужној Америци и да су и они на ѓрвој линији фронтѓа, бар шћо се шћиче шверца и ѓолишћичке коруићије.*

А. Љ.: Кад сам у Америци и Канади представљао *Карбид*, мислио сам да ова прича тамо никоме неће бити занимљива. Али, испоставило се супротно. На пример, мој роман је веома добро примљен у Лос Анђелесу, јер људи живе на граници с Мексиком, а за њих је шверц нешто са чиме живе свакодневно. Тунели, дронови који лете преко границе, корумпирани полицајци, локални политичари који се баве шверцом и покривају цео овај процес. Огромна количина лако зарађеног новца долази до границе. И онда видите како се мења стил живота различитих људи. Све су то ствари које Америка веома добро зна. Стога је за њих ова књига о малом граду на Карпатима, у којем се шверцују цигарете, била врло разумљива. А тако је било и у Канади, где су ми рекли како Американци долазе у индијанске резервате и купују цигарете без пореза, јер тамошњи староседеоци не плаћају порез. Онда се ове цигарете пакују у кола, у све нише где се могу сакрити, па чак и у резервне точкове. Веома је слично ономе што се дешава у Закарпатју. И из овога сам закључио да шверц није украјински изум, нека наша посебност. И где год постоји граница и разлика у цени, људи природно дођу до закључка да ту има пара и

почну да шверцују. Дакле, с једне стране, моја књига говори о Украјини и двадесет првом веку, али је, с друге, универзална, јер је реч о феномену границе.

Р. Г. П.: *Америчка истраживачица Марија Тодорова рекла је да је концепт народа као мостѓ између Истока и Запада веома симѓишћичан, али је у стварносћи шћежак јер је немоћуће живећи на мосту. Да ли се слажеће с њеним мишљењем?*

А. Љ.: Да, Марија Тодорова је у праву, немоћуће је живети на мосту. И концепт транзита који имамо, да смо народ између Истока и Запада, између православлѓа и католицизма, јесте вештачки, зато што ипак треба да бирамо где смо, да не бисмо живели на мосту, на овом јаком ветру. И чини ми се да је тај концепт транзита измишљен само да објасни наше проблеме и зашто смо гори од других. Дакле, ако је реч о Украјини, онда смо одлучили да више не желимо да будемо транзит између Истока и Запада. Желимо да будемо догађај Западу.

Р. Г. П.: *Да ли нам можеће ѓојаснићи Евромајдан који се гођођо 2013/2014. ѓодине. Бар у ѓолишћичком смислу, као да ѓисци ѓишу груѓачије? Да ли шу можемо уврсћићи и Јурија Андруховича, и њеѓов роман Радио ноћ?*

А. Љ.: За мене је Евромајдан један од најбољих догађаја у животу. То је била револуција током које сам веровао у свој народ јер сам видео милионе људи који су изашли да протестују на тргу не против политике, или не за неког политичара, већ за вредности, за свој сан, зато што желе да живе у држави у којој влада закон, у којој нема корупције, где полиција не туче сопствене грађане и децу,

студенте. Била је то романтична револуција. Револуција образованих, културних и добрих људи. Револуција није политички удар већ преокрет морала и етике. Зато се тог периода увек сећам као веома доброг у свом животу, испуњеног светлошћу и вером у друге. Иако се, нажалост, завршило пуцњавом. Путин је тада заправо окончао револуцију, јер он је саветовао Јануковича да је заустави на било који начин и стога су полицајци, специјалци, отворили ватру на народ и врло брзо је почео рат.

Р. Г. П.: *Које људе бисте могли да издвојите као преходнике, условно речено, који су прокојали тунел, о чему има речи и у Вашем роману? При коме мислим на део украјинских људи оличених у групи Бу-Ба-Бу?*

А. Љ.: За мене је свакако најважнији претходник кандида, заправо, кандида и карбид су риме. Мој карбид, као јунак романа, сличан је главном лику Волтеровог *Кандида*. Ови романи су повезани на стилском нивоу, на нивоу идеја, па се стога корени мог текста свакако морају тражити у француском просветитељству. Ако је реч о Бу-Ба-Бу, онда је то једна од тих организација украјинских култура које су имале велики утицај на мене, јер је то била прва организација која је предавала модерну украјинску књижевност после пада комунизма. Борила се са царством и злим смехом. Исмевала је комунистичку идеологију и комунисте. А тај смех је веома важан, јер је и он оружје.

Р. Г. П.: *Говорили сте у једном интервјуу да мислите да Украјина наредних десет-двадесет година неће ући у ЕУ или НАТО. „Где злочинац оде у зашвор, а*

не постане министар, где нико нема право да шука студије ако мишинују, као што је био случај у Кијеву за време преходног режима, где званичници не могу да возе најскупији мерцедес и кажу да им је то дала мајка.” Шта нам можете рећи о „Револуцији госпојанства“?

А. Љ.: Сад је тешко предвидети када ће Украјина ући у ЕУ и НАТО, али мислим да ће бити чланица ЕУ до 2030. године. Ово је прилично кратка перспектива и сигуран сам да чим се укаже политичка прилика, чим се промени власт у Русији, или Путин умре, или настане нека кратка пауза, у том тренутку ће Украјина ући у НАТО. Односно, сад је то већ веома, веома кратак процес, а ми само чекамо праву прилику. Тако да се оно што сам рекао пре десет година већ променило, и више не сумњамо да ће Украјина припадати западном свету, западним одбрамбеним и економским коалицијама.

Р. Г. П.: *Како је живети само од писања? Да ли сте дисциплиновани?*

А. Љ.: Живети од хонорара је велики луксуз, јер можеш да радиш шта хоћеш. С друге стране, то је велика одговорност, јер морате много да организујете и радите, чак и кад желите да се одморите, али навикао сам да радим свакодневно, радим и кад је празник, суботом и недељом, јер посао којим се бавим мени представља задовољство. Пишем књиге, а када желим да се одморим од писања, онда их преводим. Пишем колумне или једем уз говоре. То ми је савим природан процес стваралачког постојања. С друге стране, намеће и одређена ограничења. Разумем да се нећу баш обогатити, нећу постати олигарх,

али то ми и не треба. Задовољан сам оним што имам и што не морам сваког јутра да устајем на звук будилника, одлазим на неки канцеларијски посао, већ могу да размишљам о књижевности и радим оно што волим. То ми је највећа плата и највећи успех.

Р. Г. П.: *Живише у провинцији, а не у Кијеву. Да ли је то бекство?*

А. Љ.: Да, живим у провинцији, далеко од Кијева, али сад је ту безбедно, јер је запад Украјине далеко од линије фронта. И уопште, са становишта логистике, то је угодно, јер живим у централној Европи и све ми је близу, до Будимпеште треба само три-четири сата, до Кракова исто, а то су велики средњоевропски центри. С друге стране, живим у граду од 120.000 становника, а то ми је већ превише. Да будем искрен, волео бих да живим на селу, или чак негде близу села, близу реке и планине. Нажалост, сада је тешко, јер имам малу децу, а она треба да иду у вртић, у школу, тако да бег на село сада није изванредан, али остаје мој сан. Волео бих да живим у месту где има мало људи, да имам још више времена за размишљање и креативност.

Р. Г. П.: *Бавише се и преводилашћом, како се одлучујете за њоједине њисце, посебно ове са Балкана?*

А. Љ.: Да, активно преводим белетристику, а захваљујући репутацији писца, имам прилику да сам бирам књиге и нудим их издавачима. Не испуњавам наређења. У преводилачком раду воде ме два принципа. Прво, то треба да буде добра литература, литература с високе полице, а друго, то би требало да буду ствари које може да разуме украјински

читалац. Не могу се све књиге пристojно превести, постоје одређене књиге, посебно поезија, које не треба преводити јер су створене на изворном језику и као такве су бриљантне, али у преводу губе магију и шарм. Важно је разумети да ли ће та књига бити разумљива овдашњем читаоцу. На пример, превео сам *Фаму о бициклстима* Светислава Басаре. То је сјајна књига и веома сам се трудио да је добро преведем тако да буде чудна у постмодерном смислу и смешна, али чини ми се да Украјинци нису могли да разумеју њен контекст, нису могли да га у потпуности дешифрирају, а појавила се и прекасно, тридесет година након југословенског издања. Тако да је то једна од књига која се не може превести. Покушао сам, али претпостављам да сам био поражен. Зато је и даље потребно бирати књиге које се могу читати на новом језику, које могу разумети нови читаоци.

Р. Г. П.: *„Нико нормалан не жели раи”, рекли сће. Где сће сада?*

А. Љ.: У ово ратно време изгубио сам многе познанике, убијени су. Искусио сам тугу. Постао сам још већи противник рата, који је, као што знамо, огромно зло. И ако икада одлучим да напишем књигу о рату, биће управо с таквом поруком, наравоученијем да рат изазива патњу. Упркос чињеници да су у њему могући и јунаштво и добре ствари, рат је све у свему, велико зло. Стога би људи требало да га избегавају колико год је то могуће. А нормалан човек треба увек да је против рата. Но, кад си нападнут, мораш да се браниш да не би био убијен, да би преживео. Зато ми узвраћамо агресору, да га избацимо из наше куће. Ово је самоодбрана.